

MŪSU Lietuva

Jornal Lituanu «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR RESPONSÁVEL
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: MONS. P. RAGAZINSKAS
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S:
AV. ZELINA, 515 - C. POSTAL 4118
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA 30,00

R. 759 (5)

SÃO PAULO — BRASIL — 1964 M. VASARIO MĖN. — FEVEREIRO 1 D.

XVI METAI

Suaktyvinkime Lietuvos laisvinimo darba

...TAS NEVERTAS LAISVĖS, KŪRIS NEGINA JOS...

Šiaurės Amerikos lietuvių dovanotame Karo Muzėju Kaune, «Laisvės Varpe» buvo įrašyti šie reikšmingi žodžiai:

«Skambink per amžius vaikams Lietuvos»

Tas nevertas laisvės, kuris negina jos ..

Laisvė yra vienas didžiųjų žmonijos idealų. Už ją milijonai kovojo ir mirė ir dabar tebekovoja ir miršta. Jau yra tokia žmogaus prigimtis, kad jis vergu nenori būti. Vien duona jo nepatenkina. Kalinys jaučiasi nelaimingas ne dėl maisto stokos, laisvėje jis gali turėti mažiau duonos negu kalėjime, bet nepatenkintas dėlto, kad laisvės neturi. Tas pats yra su tauta. Būdamas okupuota, pavergta stengiasi išsiliuosuti iš svetimos okupacijos.

Laisvė yra būtina sąlyga pasirinkti ir vykdyti tiek pačiam asmeniui, tiek tautai savo pašaukimą, Lietuvos tauta, kaip ir visos kitos tautos, turi lygios teisės į laisvę ir nepriklausomybę. Šiandien į laisvę ir nepriklausomą gyvenimą išeina visa eilė tautų, nemaža jų mažesnių už Lietuvą, niekad savarankiškai negyvenusių. Gi lietuvių tauta turi savo istoriją, praeitį ir yra savo nepriklausomu gyvenimu ligi okupacijos, įrodžiusi, kad ji yra subrendusi, priaugusi nepriklausomam gyvenimui. Todėl ji ir turi teisės neprašyti, bet reikalauti, kad okupantas iš jos žemių pasitrauktų.

Lietuva ant laisvės aukuro yra sudėjusi daug aukų ir dar daug jų reikės sudėti.

Pirmose laisvės fronto eilėse būdi tėvynėj pasilikę lietuviai. Jis už laisvę moka brangiausią kainą: aukoja savo laisvę ir gyvybę.

Bet pavergtas lietuvis nevisas priemonės gali pavartoti kovai vesti. Jis negali laisvo žodžio tarti, prabilti į pasaulio sąžinę, nes komunistinė santvarka yra užgniaužusi visokias laisvo pasireiškimo galimybes, anot poeto, už laisvę žodį tremia ir žudo.

Todėl propagandinė dalis

už Lietuvos išlaisvinimą vesti priklauso laisvam lietuviui gyvenančiam laisvame pasaulyje. Lietuvis išėivio pareiga savo Tėvynei yra nemažesnė už ten, anapus geležinės už dangos pasienius. Nesvarbu, kad mus skiria okeanai, tūkstančiai kilometrų. Lietuva yra ir turi būti ten, kur lietuvis gyvena. Sąmoningi lietuviai tragišku tautos istorijoje momentu nestovi rankas nuleidę. Lietuvos laisvinimui reikia užsienyje buvo atkurtas, šiaudien vadovaujamas Lietuvos išlaisvinimui VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS, kurio būstinė yra New Yorke, o vykdomoji taryba Europoje. Vakarų Vokietijoje, kad galėtų palaikyti ar timesnį ir greitesnį kontaktą su okupuota Lietuva.

Lietuvą okupavus komunistams, JAV susiorganizavo vadinamas ALTAS — Amerikos Lietuvių Taryba, sudaryta iš visų organizacijų atstovų. Jos pirmaeilis tikslas yra įrgi Lietuvos laisvinimas, ypač per JAV vyriausybę.

Kiekviena lietuviška organizacija, nežiūrint kokiam kontinente bebūtų, savo veikimo bent dalį turi skirti Lietuvos laisvinimo kovai. Pirmoji ir didžiausia lietuviškos išeivijos pareiga yra atidaryti kelius laisvon Lietuvon.

Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo Komitetas, arba sutrumpintai tariant VLIKAS jau daug kartų yra kreipęsis į visus laisvame pasaulyje gyvenančius lietuvius, kad darytų visa, kas yra įmanoma pavergtos Lietuvos išlaisvinimui. Pirmoji eilė supažindinant per spaudą, radiją, televiziją visišas manifestacijas su dabartine Lietuvos padėtimi, prašant gyvenamą kraštų vyriausybės Lietuvos klausimą iškelti tarp tautiniuose diplomatų susirinkimuose. Kad kitus galėtume informuoti patys turime būti gerai susipažinę su Lietuvos padėtimi. Organizacijų veikime reikia daugiau laiko skirti Lietuvos likiminių problemų svarstymui ir ieškoti praktiškų priemonių laisvinimo kovai vesti.

MIN. S. GIRDVAINIS PAS POPIEŽIŲ

Lietuvos ministeris Girdvainis kartu su kitais prie Šv. Sosto akredituotais atstovais buvo priimtas Popiežiaus Pauliaus VI iškilmingoje audien-cijoje, ta proga pareiškęs Šventajam Tėvui Lietuvos var du Naujųjų Metų linkėjimus. Vėliau min. Girdvainis dalyvavo iškilminge išlydint ir sutinkant Popiežių, kai jis vykdė istorinę kelionę į Šventąją Žemę

ŠALTASIS KARAS TEBEVYKSTA...

Sausio mėn. 28 d. vienas Amerikos karo aviacijos apmokymo lėktuvas, neapgin-klutas, dėl techninių ir matereologinių sąlygų perskrido Rytų Vokietijos rubežių, rusų karo lėktuvo buvo pašautas. Žuvo vienas pulkininkas leitenantas ir du karo aviacijos kapitonai.

Nepaisant to, Maskva pirmą pareiškė protestą. Protestą pareiškė ir Vašingtonas už brutalų veiksmą.

— PARYŽIAUS politikai išaiškino, kad jie pripažįsta dabar dvi Kinijos vyriausybes Viena su sostine Pekine, kita Formozos saloje.

— PANAMOS — Š. Amerikos santykiams sutvarkyti derybės nutrūko.

Lietuvoje, nors ginklu partizanų kovos yra sustabdytos, bet lietuviai kitomis priemonėmis atkakliai okupantui priešinasi. Pavergtas lietuvis, kad ir savo gyvybės kaina, savo pareigą ne tik garbingai, bet didvyriškai atliko ir šiaudien ją atlieka. Jų keliu turi eiti į svetimus kraštus išklydusieji pateisinant savo pasitraukimą iš tėvynės. Čia kitos gyvenimo sąlygos. Čia nereikia rizikuoti laisve ir gyvybe. Mažesne auka, energin gesniu veikimu, didesniu duosnumu lietuviško darbo pareimimui galime savo pareigą atlikti. Kaip kitados laisvoji Lietuvoj taip ir šiaudien už dainuokime: už laisvę aukš. taičiai, už laisvę žemaičiai, už laisvę visi lietuviai.

Rusai sudaro apie trečdali naujo LKP CK-to nariu

Vilniuje sausio 9—10 d. įvykusiam kompartijos suvažiavime iš 864 mandatų lietuviai turėjo 580, t. y. 67,1%, o 1961 m. suvažiavime iš 807 mandatų lietuviai turėjo 556, t. y. 68,9%. Būdinga, kad iš 208 mandatų, skirtų žemės ūkiui, tik 67 teko kolchozininkams, sovchozininkams ir brigadininkams bei fermų vedėjams. Tad kolchozininkai patijoje silpnai atstovaujami. Dar būdinga, kad 396 suvažiavimo atstovai turėjo sovietinius ordinus. Vien tik Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos miestai turėjo 368 mandatus — išvada: partiečiai susitelkę didžiuosiuose miestuose, kur yra administracijos ir pramonės centrai bei gyvenimo patogumai.

Kaip ir 1961 m. rugsėjo mėn., į naują LKP Centro Komitetą «išrinkti» 123 nariai. Tik perėitame Centro Komite te rusų buvo 35 arba 28,4% o naujajame rusų jau yra 40, taigi 32,5% visų narių, neskaitytant tokių, kaip Niunka (vietinių rusų)

Centro Komiteto sekretoriais liko visi tie patys: Snieč

— OLANDIJOS karalienės Julianos dukterė princeza Irėnė perėjo į katalikų tikėjimą. Ši žinia sujaukino Olandijos kalvinistus.

Kaip oficialiai iš karališkų rūmų praneša, pagrindinė princezos atsivertimo priežas tīs buvo noras suartinti visas krikščioniškas religijas

— POPIEŽIUS šiomis dienomis priėmė privačioje audien-cijoje Vakarų Vokietijos mi-nisterį pirmininką L. ERHARD.

— Dideli potvyniai Minas Gerais, Goiaz ir Bahios esta-duose. Potvyniai padarė daug nuostolių pasėliams, nunešė namų, buvo žmonių aukų.

AŠTUONIOS SOVIETŲ RESPUBLIKOS KOLONIJOS

Vašingtono savaitraštis «US News and World Report» sausio 20 d. laidoje paskelbė Charles Foltz'o dviejų mėnesių kelionės po Sovietiją iš-pūdžius Savo išpūdžiuose jis paminėjo, kad Sovietuose pas-tebimas senojo stiliaus kolo-

kus, Popovas, Barauskas, Bar-kauskas, Manušis, Songaila. Tie patys liko ir partijos pre-zidiume, kurį sudaro tie šeši sekretoriai ir dar: režiminis min. pirmininkas Šumauskas, «prezidentas» Paleckis ir komsomolo pirmasis sek. Česnavičius. Centro Komiteto pra-monės ir statybos biuran «iš-rinkti» pirmininku J. Maniušis, pavad. S. Jasiūnas ir kt. Šiais metais iškrita F. Bie-liauskas, N. Izvekovas ir J. Grigonis, o naujai išrinkti: F. Strumidas, L. Gabrenas ir F. Jekateriničevs. Centro Ko-miteto žemės ūkio biuran «iš-rinkti» vietoje buvusių septy-nių, devyni su pirm. R. Songaila, jo pavad. V. Kolesniko-vu ir kt. Iškrita buvęs pava-duotojas Novikas, o nauji: R. Jurevičius, B. Lopata, P. Masiokas. Partinės—valstybi-nės kontrolės kotetan «išrink-ti» pirmininku tas pats A. Ba-rauskas, pavaduotojais J. Stri-galiovas ir P. Olekas. Iškrita B. Čirkovas ir P. Dobrovolskis, gi naujai pateko — J. Be-tevas ir S. Bistrickas. (Vt.)

— Sovietų Sąjungoje yra penkios vidurinės Azi-jos kolonijos — dabar sovietinės «respublikos» ir kolonijomis virtusios trys Pabaltijo valstybės. Nors jis lankėsi Taline ir Rygoje, tačiau apie Pabaltijį bei jo nuotaikas ne-parašė. Vidurinėje Azijoje so-vietai valdo kolonijas kaip tvarkė portugalai, ispanai, olandai, belgai [prancūzai ir k.

Rasiniu atžvilgiu sovietai palaiko segregaciją — tvirti-na Ch. Foltz, nes Taškente jam paaiškino: «Rasinis išsky-rimas vid. Azijoje žymiai ryš-kesnis kaip JAV jų pietuose. Amerikoje negras, turėdamas pinigų, gali keliauti į šiaurines sritis, tuo tarpu Sovietijoje keliavimas nėra laisvas. O vietų restoranuose juodukas aptarnaujamas paskutinėje ei-lėje. Nenustebkite, pripra-tom duot arbatpinigius, nes tik taip galime pavalgyti.»

Baimės jausmas nėra dingęs. Kasdien galima stebėti milicijos įsikišimą, kai jie tramdo piliečių pasikarščiavi-mus

LIETUVI, pagerbsi kovojančia Lietuva dalyvaudamas
VASARIO 16-TOS MINĖJIME

NETIKĖTI ULBRICHTO IR
CASTRO APSILANKYMA
KREMLIUJE

Šių metų pradžioje pasaulis vėl įsitikinęs: Kremlius ir toliau pamėgęs «slaptąją diplomatią» bei akibrokštus. Dvi dienas Maskvoje vedė pasitarimus Ulbrichtas, o sausio 13 d. kelių dienų viešna gei bei «medžioklei» atvyko Kubos diktatorius F. Castro. Pagal Maskvos stebėtojus tos kelionės tikslai gali būti tokie: apsvaistinti ūkinę Kubos padėtį bei sovietų paramą – pagal specialistų apskaičiavimus Kuba iš sovietų kasdien tos paramos gauna po vieną milijoną rb. Svarstyta ir užsienio padėtis, ypač žuvus Kennedžiui ir prezidento pareigas pradėjus eiti Johnsonui. Dar viena tema buvusi Maskvos vedama «atlydžio» politika bei Kubos laikysena sovietų – kinų ideologiniame gine. Pagal vak. Europos spaudą Castro gali nerimauti, žvelgdamas į sovietų ūkinis rūpesčius ir jų reikalą taupyti. Tačiau pats Castro turįs stiprių ginklų sovietų atžvilgiu. Nurodoma į numatomą Kinijos užsienio reik. ministro kelionę po Pietų Amerikos valstybes – tai esąs Chruščiovui tikras slogutis ir šiuo požiūriu Kubos diktatorius savo rankose turi vėl ne blogą kortą.

«DEKADENTIŠKAS POETAS
BANDĖ PABĖGTI LĖKTUVU»

Leningrado laikraščiai paskelbė, kad vienas «dekadentiškas poetas» susiradęs panašų draugą, mėgino pavogti lėktuvą ir juo pabėgti iš Sovietų S-gos. Tai esąs 26 metis Josif Brodskij kuris gyvenęs Leningrade, bet pabėgti bandęs iš Samarkando, Uzbekijoje. Kaip skelbiama, pabėgimas būtų pavykęs, jeigu lėktuve būtų buvę benzino.

Sovietinė spauda paskelbė, kad išdavimu apkaltintas poetas savo eilėse skleidęs «fašistines mintis apie asmens laisvę ir pesimizmo dvasią».

Vertybiu Palikimai

(Labai aktualu ir Brazilijos lietuviams, iš «Draugo» 1963.X 3)

Didžiojoje Chicagos amerikiečių spaudoje šiomis dienomis paskelbta informacija iš Paveldėjimo teismo, kuris netolimoj ateity gali dešimtis ar net šimtus tūkstančių lietuvių dolerių, likusių po mirties, pervesti į valst. išdą. Reikia atsiminti, kad tokie palikimai, dėl kurių nėra jokio aiškumo apie paveldėtojus, čia neįskaityti; jie be komplikacijų tiesiai pereina į valstybės išdą. Aišku, kad tokių nepasikirtų ar blogai sutvarkytų paveldėjimų šimtai tūkstančių susidaro ne tik Chicagoje bet ir kitose kolonijose, kur yra daugiau lietuvių.

*

Tai nedovanotinas apsileidimas. Žmogus visą amžių dirba, taupo ir tik dėl to, kad neprisirengia parašyti testamentą ar gyvas paskirstyti savo santaupas ir turta, tuo naudojasi svetimieji. Testamentas tai nesavos greitos mirties pranašystė, o ženklas kad žmogus yra išmintingas, turi prieš akis gyvenimo realybę ir gerai tvarkosi visokių galimybių atveju. Jeigu tie šimtai tūkstančių dolerių, dabar tenkantieji svetimiems, būtų nukreipti į mūsų lietuviškas įstaigas, į mūsų fondus, susidarytų nauja gyvybė. Mūsų Kultūros fondas, Lietuvių fondas mielai priims palikimus, mūsų mokyklos, ligoninės, parapijos, laikraščiai, knygų leidyklos yra labai reikalingi paramos. Ne paslaptis, kad ne vienas rašytojas buvo gražiai paskatintas paruošti naujus savo leidinius tuo, kad susirado lėšų juos išspausdinti. Taigi, nesutvarkymas savo santaupų ir nuosavybės, leidžiant tai pereiti svetimiems, yra nedovanotinas nusikaltimas prieš savo artimuosius ir prieš savo tautą. Geras testamentas – žmogaus protingumo ir apdairumo pažymys.

*

Taip pat labai svarbu, kad

reikiamai būtų sutvarkytas ir kultūrinių vertybių palikimas. Šių eilučių autoriui prieš eilę metų teko ilgas valandas praleisti, rausiantis po gausią stirtą liet. knygų, kurios, susilikvidavus vienai knygų parduotuvei buvo sumestos į drėgną rūšį, pelių sukaptos, supelėjusios, suplėkusios nuo ilgo stovėjimo labai nepalankiose atmosferos sąlygose. O ten buvo ir gerų leidinių. Kodėl savininkai negalėjo to kultūrinio turto nukreipti į mūsų mokyklų bibliotekas, į lietuviškas organizacijas, kurioms būtų susidarę branduoliai bibliotekėlėms ruošti?

*

Taip pat mums ir dabar širdį tebespaudžia tokie faktai: viena Chicagos valstybinėje mokykloje dirbusi mokytoja turėjo «Aušros» komplektą. Deja, ji staigiai mirė, o namiškiai, mažai su lietuviškais reikalais susipažinę, nukreipė «susenusias knygas», jų tarpe ir «Aušros» komplektus, į makulatūrą. Arba, tiesiog tragiškas nuostolis, kad mūsų kultūrininko kun. Ant. Miluko ir jo nenuilstamos spaudos talkininkės Julės Pranauskaitės turtingas lituanistinė medžiaga knygynas ir rankraščių rinkiniai didele dalimi pateko į popieriaus fabrikus. Nėra be kaltės šiame reikale ir apylinkių lietuviškoji visuomenė, bet to nebūtų atsitikę, jei patys tie kultūrininkai savu laiku būtų tai testamentu ar tiesiog dovanojimu patvarkę, jeigu būtų savo namiškius prigrasę, kur jų tas kultūrinis brangenys reikia nukreipti.

*

Panašių faktų akivaizdoje, tą reikalą būtina pakartotinai prisiminti ne tik tiems, kurie panašias kultūrinis vertybes yra įsigiję, bet ir jų geriems bičiuliams, artimiesiems, kad jie laiku patartų arba vėliau laiku savo įtaką panaudotų, kad tai, kas visai tautai yra

Sonetas

Sapnuojančio medžio pavėsy
Tyliedami žaidžia vaikai.
Galvutės papurusios, šviesios
Krūvon susiglaudę taikiai.

Supiltosios pilys iš smėlio
Atsimuša jų akyse
Džiaugsmingose... kartais ir vėlei
Kažko neramiai liudnose.

Atodūsiu karštu, kvapiu
Į veidus jiems pūstelia vėjas...
Jie meta žaislus ir keliu

Pro sodą nubėga prie upės,
Kur stebi, kaip vandenys liejas,
Ant kranto, lyg paukščiai, atsitūpę...

Mikas Petrauskas — jiems jau «liaudies menininkas»

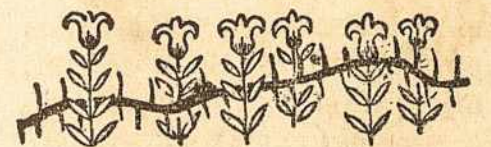
Rugsėjo 29 d. sukakus kompozitoriaus Miko Petrausko gimimo 90 jai sukakčiai (jis buvo gimęs 1873 m. Palūšėje, Švenčionių apskr. miręs 1937 m. kovo 23 Kaune) dabar apie muziką jau prašneko ir pavergtos Lietuvos spauda. «Tiesoje» (nr. 246, spalio 19) paskelbtame straipsnyje A. Kalinauskas ypatingai iškelia kompozitoriaus 1910 m. Filžėje išleistas dainas revoliucine tematika ir pabrėžia, kad dėl Miko Petrausko «pažangaus demokratiškumo» jo kūryba buvusi ignoruojama nepr. Lietuvos laikmečiu. Primitives kompozitoriaus sukurtas lietuviškas operas «Birutė» (paskelbta višniuje 1906 m.) ir «Eglė žalčių karalienė» Kalinauskas turėjo pripažinti, kad vis dėlto toji «buržuazinė Lietuva» geriausią Petrausko operą — «Eglę» 1939 m. buvo pastačiusi Kauno

Valst. Teatre

Jei Petrauskas dar prieš mirtį 1937 m. rašęs, kad jis norįs «rašyti liaudžiai», tai, Kalinausko liudijimu, jau esąs muziko «pažangumo» įrodymas... Ta proga galima priminti, kad iš tikrųjų Miko Petrausko liaudies dainos dar ir šiandien populiarios Lietuvoje liaudyje, o pagal prof. Žilėvičiaus duomenis, toji, Petrauską «skriaudusi» santvarka Lietuvoje 1930 m. jam buvo paskyrusi 500 litų mėnesinę pensiją. Petrauskas miręs buvo palaidotas Dusmenų bažnyčios šventoriuje ir to paties Žilėvičiaus liudijimu dar 1959 m. taigi, jau bolševikmečiu, jo kapas buvęs visai apleistas ir užmirštas. O dabar jis jau keliamas «liaudies dainiumi»...

brangu ir reikalinga, neprazūtų be pėdsakų.

J. Pr.

V. Mykolaitis-Putinas

SUKILĖLIAI

KOVŲ DĖL ŽEMĖS IR LAISVĖS VAIZDAI 1861–1864

(taša)

Ką ten visokios teisės, pareigos ir prievolės, išpirkimai iš išsimokėjimai! Juk aiškiai buvo pasakyta: panaikinti panaikinama amžinai. Baudžiauninkams cėsorius duoda laisvų žmonių teises!

Žmonės paskubomis tvarkę roges ir šlajas, sūkaudami brovėsi iš spūsties į rinkos pakraščius, į kelius ir, spartindami botagais kumeles ir kuinus, nešė linksmą naujieną pasilikusiems namuose. Bet kai kurie iš pašalų žvalgėsi į karčiamas, slinko artyn ir, apsidairę, ar nemato pažįstamas, smuko į vidų. Tai kas, kad užpernai jie priekė bedievybę! Šiandien tokia diena!.. Kaip čia neišgė-

rus, nepasilinksminus tą vieną kartą, prakeikta panščizna nusikračius! Netrukus visos smuklės prie rinkos dūzgė kaip bičių aviliai saulėtą dieną. Vienoj kitoj jau su skambo dainos, nepaisant, kad buvo gavėnios laikas. Dėl to ir nedaug išgėrę greitai links mėjo ir svaigė, o kitų širdyse jau ėmė rusenti kerštingi jausmai ponams. Iš kampinės smuklės su žaliomis langinėmis išvirto du įkaušę bernai ir, susikabinę per juosmenį rankomis, šlitiniuodami užtraukė:

Oičizna naša, velnias ponus [neša

Per lygius laukus, per tam- [sius miškus

Ne tiek nešimo, kiek anų [šaukimo.

Su ponais arsim, su poniom [akėsims,
Su ponaičiukais vagas va- [rinėsims.

Balsių Petras su Pranaičių Juozu, išsivare iš miesto, ritute leidosi namų link. Kurį laiką važiavo tyliedami, bet abiem ant širdies buvo lengva, krūtinėje giedra. Teisingai sakė tas žmogelis nuo Betygalos — Gugis, rodos, jo pavardė — kaip ten bus toliau, pamatysime, bet šiaandien gerai, kad baudžiava panaikinta!

Abiejų draugų džiugią nuotaiką kėlė ir ši mankšta, pušiau saulėta kovo mėnesio pabaigos diena, Bene pirmą sykį šimet pakvipo pavasariu. Rogių kelias, tiesa, dar kietas, bet kalnelių šonai ir atšlaitės į saulę jau juoduoja be sniego. Petras, apmetęs akimis tuos kalnelius, tas atšlaites ir pažvelgęs į lengvais

debesiukais aptrauktą dangų su mėlynomis properšomis, nejučiomis įtempia klausą, bene išgirs vieversį. Taip, tikrai — čiulba! Bet kur jis čiulba, nepamatysi. Jo čiulbėjimas neatskiriamas nuo dangaus, nuo tų kalnelių ir šlaitų. Bet jis čiulba, taigi ateina pavasaris! Antai ir varnos su kuosomis suka apie tą alksnyną, čia nutūpdamos, čia vėl pakildamos, pajutusios pavasarį, lizdus krauna.

Nuo kalnelio reginys prasiplėčia ligi pat dešinė, pakraštyje, mėlynuojančio šilo. Reginį pajvairina krūmokšniai, gojeliai, alksnynai. Tai vis dvaro laukai. Gal Čapskio, gal kurio kito pono. Kai mą retai kur pamatysi. Jie susigūžę kažkur slėniuose, medžiais apaugę, sniegu apnešti.

Žiūrėdamas į tuos neaprepiamus dvaro laukus, Petras

atsimena, ką jam dėdė Steponas pasakodavo apie gražus Čapskius. Žiaurūs jie ir neteisingi ponai. Numatydami, kad baudžiava ilgainiui vis tiek bus panaikinta, patys atleido dalį baudžiauninkų, bet be žemės. Vienus prirašė prie miestelių, kitus pavertė nuomininkais, o vis tai dėl to kad vienus ir kitus galėtų lengviau spausti, pigių darbininkų turėti.

Bet ne Čapskių nepalygiausi su jų, Bagynų dvaro, ponu Skrodskiu. Štai kur žmonių ėdikas! Kiek jis kraujo išliejęs, kiek ašarų išspaudęs!

Staiga Petras, prisiminęs vieną baisų pereito rudens atsitikimą, kreipiasi į Pranaitį:

— Ek, Juozai, Jeigu Ievutė būtų sulaukusi šios dienos, kitatp judviem viskas būtų virtę.

— K. Donelaičio 250 sios gimimo metinės jau pradėtos minėti Klaipėdoje. Įrengtos knygų parodėlės, gruodžio mėn. Klaipėdos mokyklos ir kt. įstaigose vyks literatūriniai vakarai, K. Donelaičio kūrinų aptarimai. Liaudies dailės meistrai kuria darbinus iš gintaro ir medžio po to kūrinų tematika.

— Spalio 17 d. Vilniuje buvo atidarytas dailininkų klubas — ta progą salės buvo sios papuoštos Kėdainių chemijos kombinato vaizdais. Pasirodo, kad praėjusią vasarą apie 10 dailininkų buvo įpareigoti vykti į statybą ir joje fiksuoti pramoninius peizažus bei «darbščiuosius statybininkus». Dar buvo pasakojami įspūdingai iš dailininkų apsilankymo Jugoslavijoje — kalbėjo dailininkai J. Kuzminskis, V. Valius, J. Gėlkus.

— Spalio 19 d. Vilniaus akad. dramos teatras turėjo pirmąją sezono premjerą — joje pavaizduota nacių okupacija, dramos pavadinimas «Raktų saviainikai», o jos autorius — čekų poetas Milan Kundera. Režisavo jaunas rež. V. Čibiras.

— «Tiesoje» (nr. 249, spalio 23) pasipiktinta kai kurių kultūros namų veikla. Pvz. apie Kauno rajono «Nauj. so dybos» kolchozo kultūros namus rašoma, jog kolchozo pirmininkas į vieną kultūros namų kambarį supylęs savo obuolius, o į kino aparatinei skiriamą kambarį — trašas. Trakų rajono kultūros namuose esą švilpia vėjai, neremontuojamos patalpos, netaisomos krosnys, trūksta antrųjų įstatomųjų langų Švėkšnos miestelyje stovi buvusi grafo vila, ji esanti Architektūros reik. komiteto priežiūroje, bet.. ji per ilgai restauruojama ir dabar siūloma joje steigti biblioteką.

— Lietuvoje išleistos dvi naujos rašytojų J. Paukštelio ir M. Sluckio knygos ir abi daugiau ar mažiau atitinka

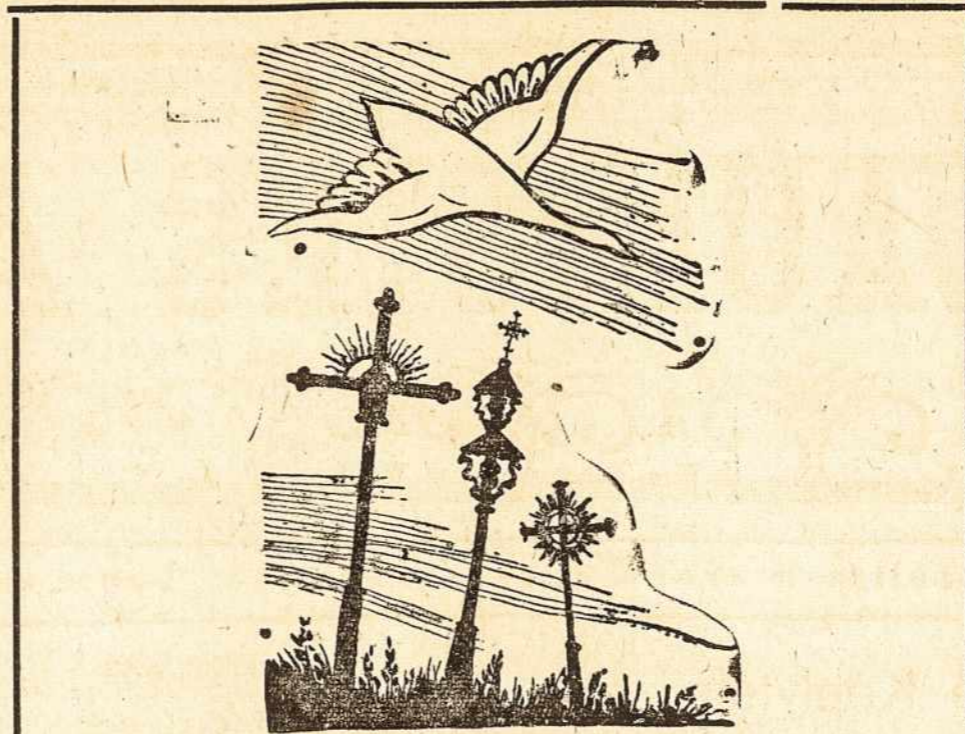
«dabarties» ar okupacijų tematiką. Paukštelio romane «Netekėk, saulele» (462 psl.) toliau pasakojamas romano «Jaunystė» nerųjų likimas sovietinio karo ir okupacijos metais, o Sluckio romane «Laiptai į dangų» (452 psl.) vaizduojama vidutinio valstiečio šeima, komunistiniu metodu pasmerkiamas «kelio vidurio» koncepcija, savanaudiškumas, egoizmas ir.. aiškina, kad tai esąs «buržuazinės praeities palikimas».

— Vilniaus universiteto kolektivas paruošė leidinį «Tautų draugystė lietuvių ir rusų literatūrose». Jį, žinoma, labai palankiai įvertino Vilniuje leidžiamas dienraštis «Sovietskaja Litva».

— Spalio mėn. Palangos vid. mokyklos mokytojai lietuviškai apsilankė tose vietose, kur gyveno ir kūrė lietuvių poezijos klasikas K. Donelaitis. Lankytasi Tolminkiuose, kur gyveno poetas, bet to ir.. Nesterovo mieste, Kaliningrado srityje, kur kadaise dirbo K. Donelaitis. Prieš 250 metų gimęs Donelaitis, greičiausiai, apsiverstęs karate, patyręs, kad jo gyventos vietos dabar turi rusiškus pavadinimus (Stalupėnai virto Nestorovu?)

KAUNE TRŪKSTA GERIAMO VANDENS

Aiškindamas vandens reikšmę J. Sabaliauskas «Tiesoje» (nr. 248, spalio 22) atskleidė lietuviškos buities «smulkmenas». Jis paaiškino, kad per pastarąjį dešimtmetį vandens tiekimas iš miesto vandenviečių Kaune padidėjęs 2,5 karto, bet poreikavimas išaugęs dar labiau. Nesidomėta vandenviečių plėtimu ir.. Kaunas patekęs į sunkią padėtį. Pasirodo, Kaune jaučiamas geriamojo vandens trūkumas. Dabar nusiskusta, kad namų valdybos nepatėkinamai rūpinasi vandentiekio įrengimų remontu gyventojų būtuose, apie ketvirtadalį vandens nuobėga į kanalizaciją nepanau-

Juozas Mikuckis

Ekstazė

Tu kiekvienoj gėlėj,
Tu plieno skambesį —
Ir akmenys tylieji
Prašneko: Tu esi!

Esi prisikėlimas,
Mirty tu nemarus!
Išėjusiems grįžimas
Į saulėtus barus.

Netark kuo vadinies —
Tu žaibas debesy.
Giedroj, trenksme vilnies
Ir man širdy esi!

dotas. esanti bloga magistrų linijų tinklų būklė ir pan. Ne geresnė padėtis esanti ir Vilniuje. Pasirodo, Vilniuje gatvėms laistyti vanduo imamas iš priešgaisrinių hidrantų, ne naudojamas Neris vanduo.

KODĖL LAIMA ATSIŠAKO TĖVO?

Kaip šių dienų Lietuvoje skatinama jaunimo neapykanta net tėvams, savo metu dalyvavusiems priešbolševikinių partizanų eilėse ar kovojusiems prieš komunistus, įrodo «Komj Tiesoje» (nr. 197, spalio 6) pasakojimas Šiaulių televizijos gamyklos darbinin-

kės. Laimos Vaitekūnaitės laiškas. Mergina yra gimusi karui su vokiečiais pasibaičius, o jos tėvas buvo teisingas, gyvenęs prisidengęs svertima pavarde, o kai grįžęs iš kalėjimo, tai esą nuo dukters nuslėpęs tiesą. Dabar atvirame laiške Laima apkaltino savo tėvą, pasakė, kad sovietiniai įstatymai esą.. humaniški ir galiausiai pareiškė, kad savo tėvo atsižadanti, kad jo negalinti vadinti tėvo vardu, nes jis.. nebuvo vertas žmogaus vardo. Toks laiškas šiaip visus labai nustebintų ir jį tegalima suprasti įsigilinus į komunistinę tikrovę — propagandos ar tar-

AR ŽINAI KAD...

— Bausmė skandinti buvo numatyta trečiajame Lietuvos statute.

Ji buvo numatyta už tėvų aužudymą.

Nusikaltėlių pirma vežiada vo po turgus, jo kūnas draskomas replėmis, o po to jis kišamas į odinį maišą kartu su šunim, višta, žalčiu ir kate ir skandinamas gilioje vietoje.

— Londono laikraštyje buvo toks skelbimas:

«Į nedideles svarstyklės sutinku mainyti pirmojo pasaulio karo laikų karininko uniformą. Už 5 svarus sterlingus parduodu už narsumą fronte 1914—1918 metais gautuosius žyminis, įskaitant ir garbės kryžių».

— Nepriklausomaj Lietuvoj paskutiniomis metais į medžiotojų draugiją buvo apsijungusių apie 5000 medžiotojų.

Medžiotojų draugijos skyriai sudarė savo sąjungą, kurios pirmuoju pirmininku buvo išrinktas prof. T. Ivanauskas. Jam pasitraukus išrinktas A. Rukuiža.

Sąjunga nuo 1927 m. leido žurnalą «Medžiotojas».

— Lietuviškų senųjų pinigų istorikas J. K. Kairys mano, kad pirmieji lietuviški «pinigai» buvo gintaras. Jo gabalai ėjo kaip tam tikras mainų dalykas. Tie gabalai neturėjo kokių nors piniginių ženklų.

Į užsienius parduodavo ir gintaro dirbinius — papuošalus, figurėles, amuletus.

nybos sumetimais yra įmano ma imtis klastojimų, pakišti pasirašyti bet kokius partijos linijai reikalingus raštus ar kaltinimus ypač, jei tai liečia buv. kovotojus prieš bolševizmą.

Pranaitis kūptelėjo, sutraukė antakius ir sukando dantis, net jam veidas iškrypo. Skaudus, matyt atsiminimas, gili žaizda atgijo jo širdyje. Jis nieko neatsakė, tik perliejo botagu kumelę, kad ta net šuoliais leidosi keliu, kanopomis drabstydama sniegą.

Po valandėlės Juozas susivaldęs paklausė draugo:

— O tavo reikalai su Kėdulių Katre kaip? Rodos, tėvas priešinasi?

— Ką tėvas! — numojo ranka Petras. — Tėvą palenktu me. Pono bijojome. Žinai gi Skrodskio papročius. Dabar žiūrėsime Po šito manifesto, tur būt, virs kitaip. Skaitė gi, kad baudžiauninkams duoda laisvų žmonių teises.

— Žinai ką, Petrai? — staugė pagyvėjęs grįžtelėjo Pranaitis į Balsį. — Man dabar atėjo į galvą to Gugio žodžiai

apie paraką ir didelį žvėrį Matei, kaip jis primerkė akį? Kaip tu manai, ką jis norėjo pasakyti?

Petrui lyg kas dilgtelėjo krūtinėje, bet jis apsimetė abejingas.

— Ką gi... gal jis matė, kaip mudu pardavinėjome kiškius ir vilkų kailius. Vilkui tai, žinoma, parako negaila, o kiškiui neverta.

— Taip, Petrai. Vilkui negaila parako! — sušuko Pranaitis ir vėl supliekė kumelaitę.

Kai bėrukė apilsusi sulėtinu greitį ligi žinginės, daugiau jos neberagino, bet važiavo tylėdami, kiekvienas savo mintyse paskendęs. Nebuvo ko skubėti. Ne kas ten jų laukia tuščiuose kiemuose, tamsiose dūminėse pirkiose. O čia šviesu, platu, aukšta ir erdvu! Ir įkypai vakarop pa-

svirusi saulė nuo išgiedrėjusio dangaus taip maloniai glosto skruostą.

Pusiaukelėj juos pralenkė dvejose rogėse. Vienose sėdėjo du, kitose trys įsiliaksminę vyrai. Kelias ėjo pro kažkokį dvarą, kurio rūmų kampas baltavo iš parko medžių. Šoniniu keleliu, nuo miško, baudžiauninkai varė sunkiai pasikrovę malkų šlajas. Pailšęs ir sušilęs arklys net garavo, dusliai kvėpuodamas ir plakdamas šonais, o kaimiečiai, įsiremę pečiais, stūmė šlajas iš paskos.

— E, vyrai! — sušnoko iš pirmųjų rogių sumosavęs ranka vyriškis — Kam tos malkos?

— Ponui, kam gi bus! — atsakė nuo šlajų.

— Paščižnos nebėr, žinote? — šaukė iš rogių.

— Kaip tai nebėr?.. Girtas

tu, ar ką?

Kelių žmonių juokas nus-kambėjo iš rogių.

— Girti mes, brolau, iš džiaugsmo! Kėdainiuose, rinkoje, ciesorius man festą skaitė! Pats gubernatorius buvo! Nebėr baudžiatos!

— Verskite malkas į griovį! — šaukė iš antrųjų rogių Tuo tarpu privažiavo Balsys su Pranaičiu

— Ar teisybę jie sako? — klausė pribėgę nuo malkų jauni vyručiai. Jie žinojo, kad žmonės seniai jau šneka apie greitą baudžiatos panaikinimą. Ar tikėti tų vyrų žodžiais ar netikėti?

— Ar teisybę jie sako? — vėl kartojo tą pačią klausimą — Teisybę, — patvirtino Balsys su Pranaičiu — Skaitė manifestą Baudžiatos nebėra!

Iš antrųjų rogių iššoko trys

vyriškiai ir šūkaudami bėgo prie šlajų su malkomis.

— Verskite malkas į griovį! Nebėr paščižnos! Tegul pašala ponai! Prisišildė mūsų prakaitu!

Dabar jau sujudo ir malkininkai:

— Tikrai, vyrai! Prikankino mus su ta velniava paščižna!.. į griovį malkas!

Apspito visi šlajas, susispietė iš šono, atrėmė pečiais, — ir malkos nudardėjo į griovį.

Linksmuoliai, sėdę į roges, supliekė arklius, o malkininkai nuskubėjo į savo kaimą su nepaprasta naujiena

Balsys su Pranaičiu taip pat suragino bėrukę, nes vakaras sparčiai artėjo. Parveš ir jiedu Bagynų baudžiauninkams lauksmą naujieną.

JAUNIMO AIDŲ REDAKCIJA: Julija ir Irenė Jurgelevičiūtės, Lucia Jodelytė Irena Šimonytė, Vincas Tubelis

storija Apie Kopyltėle

Nelė Mazalaitė

(tąsa)

Būtų drąsu galvoti kad išgelbėjo, nes šitą momentą jo paties gyvybei atėjo pavojus ir, nors jis buvo geras plaukėjas, atrodė, jog jo jėgos visiškai išseks besirungiant su vandeniu — tačiau jam nė minutei nekilo mintis paleisti kopyltėlę ir kovai turėti laisvas abi rankas. Visiškai išvargęs buvo jis, kai išsikasė į krantą ir ilgai negalėjo atsigulti, paskui prisivedė arkli prie šitos vietos ir užkėlė ant jo kopyltėlę. Mes gi atsimeiname, kad jos ne tokios jau mažos, — tos kopyltėlės, tad jam pačiam nebeliko vietos ant arklio, ir prilaikydama ją iš šono, jis šlapias ir sušales žengė atgal į miestelį. Ir galvojo — Aš pavėlavau ir mano reikalai nueis niekais — Jis galvojo ir žiūrėjo į tai ką ištempė iš vandens: jis matė, kad upė jau buvo ištraukusi vėnis iš senų lentų, ir jeigu dar ilgiau būtų kopyltėlė plaukusi, jos visiškai išsisklaidytų ir statulėlė iškristų į vandenį ir dešimčiai metų suėmė geras džiušus jausmas. Jau temo, kai jis priėjo prie šventoriaus ir jis džiaugėsi kad niekas nematė kaip jis padėjo prie bažnyčios durų savo kovos laimikį.

Taip, tikrai po ilgo laiko tebuvo sužinota tai — paskui tą prisiminė — nes jis niekam nesigyrė ir pats visiškai nepasikeitė savo netikėjime. Ach, taip yra su tikėjimu, jog mes nežinome, kada ateina malonė: kada Dievas suteikia žmogui ypatingą gerą, ar kai žmogus Dievui padaro dovana. Tad ir buvo taip, kad kopyltėlė buvo džiaugsmingai pasiimta atgal į mano tėviškės lauką, o žmogus netrukus iškeliavo ir apsigyveno kitoje apylinkėje.

Praėjo gerokai laiko, taip apie dešimtį metų, kai jam kartą prisiejo keltis per didelę upę. Buvo rudens metas, stipriai vėjuota, valtis buvo įsukta į netikėtą sukurį, apsivertė ir taip greit ją nunešė vanduo, jog žmogus nespėjo pagauti nei pasivyti ir jis negalėjo pats išsimušti iš srovės. O, jo jaunatvė buvo praėjusi. Vargai ir ligos gerokai palietė jo stiprumą ir aplaužė jėgas. Taip pat nebebuvo jame ir tos jaunų dienų drąsos ir vilties, kuri praauga ir

prie kapų akmenį — dabar jis juto mirtį ir pabūgo jos taip, kad jo rankos sustingo ir kojos konvulsiskai susitraukė. Ir jis sušuko nykiai ir bejėgiai. Žinodamas, kad rebus išgirstas: trobos nesimatė, nei praeivio, nei piemens — jis šaukė tikrai sau

Artėje vakaras upė tempė jį ir jam pasirodė kad per vandenį girdi žingsnius. — Tai mirtis, — pagalvojo jis ir jam pasidarė taip baisu, kad jau nebegalėjo nė šaukti ir ougrimzdo. Kai vanduo vėl išmetė jį — jis pamatė prieš save, rankomis pasiekiamai, plūduriuojantį didelį rąstą. Tarytum medis išsprogo viltimi, taip metėsi prie jo žmogus, ir šita viltis atšildė jo rankas ir kraują padarė gyvą ir stiprą — jis pajuto, kad išsigelbės. Bet tuomet, jau kaip lygiai ir vėliau, kai galėjo šaltai ir ramiai galvoti — jis pamanė: kaip atsirado čia rąstas? Neregėjau jo pirma, kai žvalgiausi išsigelbėjimo, jis negalėjo atplaukti nuo kranto ir tikrai neiškilio iš dugno — kaip atsirado jis visiškai staigiai ir prie manęs? — Ir tai tuomet jis prisiminė visai užmirštą mažą atsitikimą su kopyltėle — ir jį apėmė išgastis, kitoks negu mirtyje. Jis buvo išsigandęs, kad kažko tada nepadare: išplukdinęs medžio statulą, savo gyva širdimi jis visą laiką liko nukendęs.

Kitą dieną, jis buvo bažnyčioje ir tie, kurie regėjo, paėjo, jog jis meldėsi taip gražiai, tarsi visą savo amžių nebuvo pasitraukęs nuo altoriaus. Tačiau niekas neišdrįso stebėti jo maldos, kai jis buvo atlankęs kopyltėlę. Tą kuri stovi ten mano tėviškės laukoje, gražiausioje pasaulyje, ir nuo kurios tolstu kas minutę, Dieve mielas.

Norėčiau Būti Ten

Nerima Narutė

Norėčiau būti dukele
Gimto sodžiaus kelyje
Ar balto vieškelio pravėžoje
Ar toje kruvinoje žaizdoje.
Tiktai ne čia.
Tiktai savoje žemėje.
Norėčiau būti ten,
Matyti rytmečio giedrumą,
Vidurdienio dangaus šviesumą
Ir tas vakaro rasas,
Kai gluosnio žvilgančias kasas
Nusagsto deimantinės ašaros.
Norėčiau išrymoti
Poilsio naktis,
Kai sidabrinė pilnatis
Pakilusi į žemę žiūri
Ir tik viena
Lakštingalos daina,
Ta psalmė amžina
Užmigdo nuovargį artojų.

— — —
Vaikystės pasakos pasaulį
Nenumarinančią kančioje ilgesį
Aš tepasiėmiau iš savo žemės.
Jie sėka mano valandas —
Gyvieji atminimai...
Raupsais negyja
Pasaulio scenos egzodo kelyje.

Tiesios Kaip Palmės ir Tvirti Kaip Ažuolai SVEIKINIMO LAISKAS JAUNIMUI

Montevideo, sausio 8, 1964

Brangus Ateitininkiškasis Jaunime,

Šį žavingą momentą norėčiau asmeniškai dalyvauti P. Amerikos lietuvių jaunimo pirmosios stovyklos inauguracijoje, kurios organizatorius gerb. kun. Augustinas Steigvila pakvietė mane su paskaita. Jei aplinkybės leis, labai noriai vėliau atvyksiu su Jumis, rinktiniais Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus lietuviškojo jaunimo atstovais arčiau susipažinti ir tarti gyvą žodį. Bet šiuo metu esu vienas likęs Lietuvos Pasiuntinybėje, todėl negaliu iš jos pasitraukti nors trumpam.

Tuo tarpu tad priimkite mano giliai nuoširdų pasveikinimą laišku, kuriame norėčiau paminėti principines gaires, pagal kurias Jūs praleisite šioje stovykloje porą savaitių. Pailsėdami fiziniai ir turėdami nepaprastą progą praturtinti savo dvasią kaikiurios idėjomis. Žinome, kad

ne visi čia atvykę esate Ateitininkų Federacijos nariai, bet Jums arti širdies yra tos garbingos lietuviškos sąjungos idealai.

Trumpai juos galime apibūdinti taip:

a) Religinio požiūriu šūkis arba obalsis «Visa atnaujinti Kristuje» reiškia sąmoningą, veiklą ir drąsų asmens katalikiškumą.

b) Tautiniu požiūriu ateitininkiškumas reiškia lietuviškosios kultūros, jos dvasios pažinimą ir meilę, taip pat iš laikymą ir gynimą. O šios dvi didžiosios mūsų tautos vertybės — katalikybė ir lietuviybė — šiandieninėse sąlygose ypatingai mus įpareigoja drąsiai jas ginti nuo tarptautinio komunizmo atakų tiek mūsų tėvų žemėje, tiek ir tose šalyse, kur Jūs gimėte ir kuriose tenka dabar gyventi.

Laisvojo pasaulio kaikurie

ižymūs valstybininkai ir kultūrininkai imigrantams ir jų vaikams pataria išlaikyti savo kalbą, savas kultūrinės tradicijas ir savąją religiją, nes tuo būdu imigrantai ir jų vaikai dvasiškai praturtina tuos kraštus, kuriuose gyvena. Kas nevertina savo tėvų kalbos ir kultūros, kas nebrangina savo tėvų šalies, patyrimas rodo, kad tas nėra pilnutinis žmogus, nei naujosios tėvynės geras patriotas.

Tai labai plačios ir gilios temos, kurios mūsų jaunimui turėtų rūpėti. Dabartis Ateitininkų vadas filosofas dr. Juozas Girnius reikšmingai pasitebi: «Gimsta žmogus tėvų tautoje bet į kurią tautą jis įsijungia, priklauso nuo to, kurios tautos kultūrą jis pasi savina... Čia yra ta baugioji tiesa, kurią baiminamės atvirai pripažinti lietuviu būti yra daugiau negu būti gimusiam iš lietuvių tėvų. Tautybė yra daugiau negu tautinė kilmė».

O išeivijos jaunimą gerai pažįstas vyskupas Vincentas Brizgys daro didžiai įsidėmėtiną pastabą: «Visų laikų ir visų tautų emigrantų bei tremtinių didelė dalis svietimuose kraštuose pasimeta. Tik tvirtesnės dvasios, drąsesni, talentingesni nepraranda kūrėjų dvasios... Yra gražių išimčių, yra energijos, idealizmo, talentų, bet permaža drąsos ryžtis platesniems užsimojimams».

Taip, be tvirtesnių principų, be ryškaus charakterio nėra asmenybių. Gyvenimo komplikacijose ir audrose vieni siūbuoja kaip nendrės, kiti tragiškai palūžta ir tik nedaugelis išlieka tiesios kaip palmės ir tvirti kaip azuolai. Tokių azuolų lietuvių tautoje ačiū Dievui, buvo visados, yra jų ir dabar, pačiame tragiškame Lietuvos istorijos laikotarpyje. Daug jų iškilo iš ateitininkų sąjūdžio. Kankinė Lietuva — Lituania martir — šiandien turi nuostabios dvasinės didybės mūšinių. Kelios labai jaunos lietuviškosios tautos Sibiro kalėjimuose parodė, kad iš žiauriausių sąlygų prasiveržia galinga krikščioniškoji dvasia, kuri stebina ir stiprina platųjį pasaulį, nes jų sukurta kukli maldų knygelė, šiandien jau išversėta beveik į visas didžiąsias kalbas, didžiu tikėjimu ir meile jaudina visus, kas tik ją paskaito.

— Ar laisvasis lietuvių jaunimas (pabaiga 6 pusl.)

Lietuvi
Klauskite ir remkite

LIETUVISKA PROGRAMA

kuri yra transliuojama kiekvieną sekmadienį, 14 val. per RADIO NOVE DE JULHO, trumpomis 31 metro bangomis.

Patarimus, aukas siūsti šiuo adresu. Mons. P. Ra-
gažin kas, caixa Postal 4118. São Paulo.

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstinukus, rubelius nau-
jagimiams ir kit.

Rua Jundiapéba, 45, Fone: 63-4258 Vila Zelina (arti R
Ibitirama ir Av. Zelina).

MALONI ŽINIĄ LIETUVIAMS

LIETUVÉ ADVOKATÉ IRENE GRITÉNAS DUODA NEMO
KAMAI JURIDINES INFORMACIJAS SAVO TAUTIEČIAMS

IRENE GRITÉNAS

Advogada

ESCRITÓRIO
Praça da Sé, 323 - 10 - c/101/102
Fone 33-9951

RESIDENCIA
Rua Coelho Neto, 281
Fone: 63-3697, V. Prudente

Escritório Contábil Vila Zelina S/C Ltda.

(REGISTRADO NO C.R.C.)

RAPIDEZ — HONESTIDADE — PREÇOS MODICOS

Horário: das 8 às 19 horas

Aberturas de firmas - Encerramentos de firmas - Transferências
de firmas - Contratos na Junta Comercial - Distratos na Junta Co-
mercial - Registros de firmas na Junta Comercial - Escritas com
contabilidade em geral - Escritas fiscais em geral - Contratos de
locações - Cartas de fiança - Seguros de fogo - Seguros de aciden-
tes - Requerimentos em geral - Defesas e recursos

PRAÇA SÃO JOSÉ DOS CAMPOS, 8 - SALAS 1 E 2 -
FONE: 63-6005 - VILA ZELINA - SÃO PAULO

Gera kokybę, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas,
mandagus patarnavimas tikrai

ANTANO PAVILONIO

INDUSTRIA DE ARTEFATOS PLASTICOS
"PAVILONIS"

Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 884 - 902, caixa
postal 4118 - Vila Zelina, Tel. 63-4130 São Paulo.

Čia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir ma-
žesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir
lietsargiams dalių.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas
pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJELAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Ateikite ir išitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

Casa Sprindys & Cia.

PÇA. S. JOSÉ dos CAMPOS, 1 - V. ZELINA - TEL. 63-5915
Geležies isdirbiniai ir dažai viskas elektros
irengimui namu reikmens ir zaislai, ivairiausios de-
vanos visoms progoms;

ESCRITORIO CONTABIL NASCIMENTO

Irmãos Nascimento

REG. C.R.C. SP. N.º 1.484

Atlieka firmų atidarymus, perleidimus, komercines
ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumen-
tus, sudaro sutartis surašo prašymus ir ki-
tos rūšies darbus atlieka.

Juridinis Departamentas - Nejudomo turto pardavimas
Av. Zelina, 831 - Vila Zelina - Tel. 63-7140 - S. Paulo

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių
bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis doku-
mentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencia:
R. Joaquim Piza, 204

Raštinė:
R. 15 de Novembro, 244
4.º - Sala 7 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

PRANAS & CIA. LTDA

Madeiras em geral

SEDE Rua México, 98 - 9.º - sala 904 - Fone: 52-0229
Enderêço Telegrafico: «CABIUNA»
Rio de Janeiro

Serraria «ITA» - Serra dos Aimorés - Municipio de
Nanque - Estado de Minas Gerais

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

„SOFIJA“

Mokina kirpimo siuvimo, madų mode-
lių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas
valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra regis-
truota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite -
Rua da Graça, 381 - casa 6 - Bom Retiro

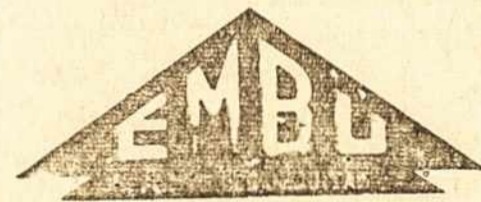
VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMŪS CARRIERI LTDA

Lindoya vanduo yra gerai žinomas gėrimas
Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau
visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite,
išitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 - SÃO PAULO

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių
krautuve tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 4-C TEL. 63-3285 VILA ALPINA

LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ KA LENDORIUS

Pirmą mėnesio sekmadienį
Pa que das Nações 10 val.
Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 8,15 val.
Bom Retire, 10 val.
Utinga 18,00 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8 val.,
Moinho Velho 11 val.,
Lapa 16 val.,

Ketvirtą:

Vila Guilhermine 17 val.

Paskutinį:
Vila Anastacio 8,30 val.,
Vila Bonilha 10 val.

LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS TRANSLIACIJOS

(Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val.
Sekmadieniais 10,30 iki 11
val. 19, 25: 31 ir 196 metru
bangomis.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė
«A voz da Lituania» yra trans-
liuojama ANTRADIENIAIS
18 val. 40 min.

SIUVÉJAS

POVILAS AMBROZEVIČIUS
Rua dos Cielames, 510 (sėde
propria) - Vila Bela

V. ZELINA, 515 — CAIXA POSTAL, 4118 — SÃO PAULO

— VASARIO ŠEŠTOLIKTOS
— LIETUVOS NEPRIKLAUSO
MYBĖS paskelbimo dienos mi-
nėjimas bus su šia programa:

Vasario 15 d. nuo 18 ligi 20
valandos priėmimas p. AL.
POLIŠAIČIO — Lietuvos Kon-
sulo rezidencijoje, Al. Gabriel
Monteiro da Silva, 1020

Vasario 16 d.: 11 val. pamal-
dos Vila Zelinoje. 15 val. mi-
nėjimas seselių pranciškiečių
Vila Zelinoje gimnazijos salė
je. Meninėje programoje da-
lyvaus Liet. Kat. Bendruome-
nės choras, sekmadieninė ma-
žučių lietuviška mokykla va-
dovaujama M. Vinkšnaiteienės,
ateitininkai ruošia tautinius
šokius.

Su kalbėtojais dar tariama-
si Vasario 16-tą skirkime Lie-
tuvai.

— Šį sekmadienį, tuoj po
sumos šaukiamas Vyrų Broli-
jos narių trumpas susirinkim-
as.

— Sausio mėn. 9 d. iš Chica-
gos į São Paulo atvyksta lie-
tuvų tėvų jėzuitų viršininkas
Tėvas Br. Markaitis S.J.

— Lietuviai studentai ir bai-
gusieji mokslą kviečiami šį
sekmadienį susirinkti Vila Ze-
linon 15 val klebonijon, kur
bus pagerbimas 1963 m. bai-
gusių mokslus Šiame susirin-
kime dalyvaus ir profesorius
Stonis su šeima, atvykę į São
Paulo atostogų praleisti.

— Sesutės Irenė ir Julia
Šimonytės ir A. Sejūnaitė sau-
sio mėn. 27 d., laivu oržo
iš lietuvių studentų stovyklos

Cordobos kalnuose, Argenti-
noje. Įspūdžius aprašys «M.L.»

— Sausio mėn. 26 d. mirė
Konstancija Raudokienė, 82
metų amžiaus.

Nuliūdime paliko du sū-
nus: Bronių ir Juezą. marčias
anūkus Septintos dienos mi-
šios bus 3 d. vasario, 7,45
val Vila Zelinoje

— Laiškai: J. Juzėnui, P.
Vonžadui, Ed. Pažėrai, G. Sa-
vickui, Pr. Zagorskienei, A.
Pumputienei, K. Mackevičiui,
J. Vepstui, Vl. Markevičiui,
Eug. Bacevičienei, I. Kutkie-
nei, I. Skurkevičiūtei, J. Bag-
džiui, K. Rakauskui, I. Šimo-
nytei.

— Sausio mėn. 18 d. mirė
ZIGMAS JURGUTIS, 47 m.
amžiaus kilęs iš Kauno, Nu-
liūdime paliko brolių Vladą,
seserį Januškiene

— LIETUVIŲ SAJUNGOS
BRAZILIJOJE metinis narių
susirinkimas šaukiamas vasa-
rio mėn. 23 d. 15 val. Vila
Belos Mokyklos Rūmuose. Pro-
gramoje pranešimas apie vei-
kimą ir valdybos rinkimas.

Susirinkime galės dalyvauti
tik nariai ir tai apsimokėję
nario mokesčių, kurį galima
sumokėti išdininkui J. Jode-
liui V. Zelinoje.

Nesusirinkus 15 val. reika-
lingam narių skaičiui, kitas
susirinkimas šaukiamas pus-
valandžiu vėliau, ir einant
įstatais bus teisėtas prie bet
kurio narių skaičiaus.

COMPRA E VENDA DE
CASAS — TERRENOS —
TERRENOS NAS PRAIAS
CHÁCARAS E SÍTIOS ETC.

LEONARDO SUKEVICIUS
ERNESTO THISEL
Corretores

RUA RIO DO PEIXE, 74 — TEL. 63-6668 — V. ZELINA

Vladui Jurgučiu ir Šeimai
DĒL BROLIO ZIGMO MIRTIES
reiškiau nuoširdžios užuojautos.

Juozas Karpavičius

— Kirmelių šeima praneša,
kad už Nikodemą Kirmelą 6
mėnesių nuo jo mirties pro-
ga, 10 d. vasario bus šv. mi-
šios — egzekvijos, Vila Zelino-
je, 7,30 val.

— «M. L.» prenumeratą ap-
simokėjo: Po 1500,00: H. Gu-
zikauskas, Ernestas Skurkevi-
čius, Gustavas Dominas. Po
Cr 2000,00 Ona Masienė, An-
tonina Danielienė, Jonas An-
tanaitis. Simas Mikšaitis: Po
Cr 5000,00 Povilas Miškinis
iš Jundiai už 1963 m. 1500
cr., už 1964 m. 5.000 cr.. Sta-
sus Bilevičius už 1963 m. 1.000
cr.; už 1964 m. 1.500 cr. Ma-
lonu, kad dauguma skaityto-
jų, be prenumeratos, kuri yra
1.500 cr. prideda dar daugiau
ar mažiau kruzeirų laikraš-
čio palaikymui.

«M. L.» visiems nuoširdžiai
dėkoja.

RIO DE JANEIRO

Vasario 16 d. Lietuvos Ne-
priklausomybės paminėjimas
įvyks sekmadienį vasario 16
d šia tvarka:

10 VAL. — Iškilmingos pa-
maldos S Francisco de Pau-
la bažnyčioje.

PO VISAM pilietinis pami-
nėjimas.

ŠV. TĒVO PALAIMINIMAS

Kun. Juozas Janilionis, Rio
lieuvių kapelionas, yra ga-
vęs iš Šv. Tėvo ypatingą pa-
laiminimą sau ir visai lietu-
vių kolonijai už išleidimą
«Rūpintojėlio» maldaknygių.

«Rūpintojėlio» 3 maldakny-
gės: Dvi lietuviškai ir viena
portugališkai galima įsigyti
San Pauly pas Tėvus Jėzui-
tus ir Rio de Janeiro pas au-
torių Kun. J. Janilionį šiuo
adresu: Rua Catete, 274, ap.
€05 Kaina senobinė: 2000
cr.; 1600 cr. ir 1.100 cr. už
3 komplektą.

NAUJAGIMIS

P.p. Pfeiferių šeima susi-
laukė pirmojo sūnaus. Linki-
me naujagimiui gražiai augti.

MŪSŲ MIRUSIEJI.

Per 1963 metus iš Rio lie-
tuvų pasimirė šie asmenis:

Kons. Ancija Dumbrauskie-
nė, Ona Dumbrauskienė, Alek-
sandra Špinkus, Balys Kava-
liauskas ir Viktorija Maksi-
mavičiūtė — Kobylo

— PAMALDOS Rio lietu-
viams kas sekmadienį 10 val.
S. Francisco de Paula bažny-
čioje. Paskutinis mėnesio sek-
madienis visados L. K. Mote-
rų Draugijos intencija

— LIETUVIŠKA RADIO va-
landėlė «A Voz da Lituania»,
kas antradienis 18 val 45 min.

— REIKALINGA klebonijai
virėja. Suinteresuotos prašo
mos kreiptis į kleboną Vila
Zelinoje

TIPOGRAFIA BALTICA

Lietuviška Spaustuvė
ALEKSANDRAS BUMBLIS

Atlieka įvairiausias spaudos darbus pramonei bei
prekybai. Dežutes elektros lempoms — Spausdina
suviniėjimui popierį iki trijų spalvų (krautuvėms).
Fabrikuoja «Papel ondulado».

Rua Eduardo Leopoldo, 10 (Coroa), Telefonas 8-6423.
Laiškams: Rua General Fonseca Teles 606, S. Paulo.

SAVI PAS SAVUS!

Palaikykime lietuvių įmones!

Vila Albertina, Av. N. S. Aparecida, 204, Bairro Tre-
membė lietuvis A. Laurinavičius turi įvairių lietuviškų
ir vietinių gėrimų fabriką

LAURINAVIČIUS ANTANAS & CIA. LTDA,

Jei reikia gėrimų pirma pasiteirauk pas savo tautietį
o paskui kitur.

Susisiekiama: iš Praça do Correio važiuoti onibusu
iki galo Vila Albertina.

(pabaiga iš 4 pusl.)

nimas, klausia žurnalas «Lie-
tuvų Dienos», neturėtų turty,
kuriais galėtų pasidalinti su
kitais savo broliais — seseri-
mis? Į tai teatsako pats jau-
nimas savo energija ir savo
idealizmu.

Tikrai džiugu pasveikinti
mūsų trijų didesniųjų lietu-
vių kolonijų atstovus, pirmą
kartą susibūrusius Kordobos
kalnų papėdėn prie skaidraus
ežero, kur tikimės, smagiai
skambės gražioji lietuvių kal-
ba ir skardžios dainos, kur
skrajos jaunatviškas juokas
ir optimizmas, bet nebus pa-
mirštos kaikada ir idėjinės
problemos. Tegū šis sąskry-
dis bus pradžia kitiems dar
didesniems ir įdomesniems,
tegu bus lietuviškai jaunos ir
nepamirštamą mūsų jaunimo
tarptautinis festivalis, kurio
naudingus atgarsius gal girdė-
sime ir matysime būsimame
III P. Amerikos lietuvių kon-
grese S. Paulyje.

Giedrios ateitininkiškos nuo-
taikos ir šaunios sėkmės vi-
soms ir visiems iš širdies linki

Jūsų «sendraugis»

Kazimieras Čibiras — Verax.

PAIEŠKOJIMAS.

Jurgis Navickas paieško
savo brolių Antano ir Vinco
Navickų, s. Aleksandro ir Ma-
rės, gyvenančių Brazilijoje.

Iš Lietuvos kilę, Šeškinio
kaimo, Bartininkų parapijos.

Jieškomieji arba apie juos
žinantieji malonėkite praneš-
ti šiuo adresu:

Jurgis Navickas, 139—33 85
the Dr. Jamaica N, Y. 11435.

Sklypai ir namai Vila Zeli-
noj, Vila Beloj ir apylinkėse
Kreiptis: R. Rio do Peixe, 74
V. Zelina

LIETUVIAMS NUOLAIDA!

užsisakant gerus batus pas

JONĄ PETRIKĄ

jo paties batų krautuvėje.
Rua B. de Itapetininga, 262,
4º and, sala 406, Tel. 35 8873.

— VILA ZELINOS LIETU-
VIŲ KUNIGŲ telefonas 63-5978
Rev. Jonas Bružikas, S. J.
Igreja de São Gonçalo, Pra-
ça João Mendes, São Paulo,
tel. 36-2628, Brasil.

— PARDUODAMAS SKLYPAS
10 x 40 kv. met. Labai gra-
žioj vietoj, 3 autobusų linijos
V. Remedios (už Lapa) Praça
Sta. Hedvigės, 3. Teirautis
ten pat pas Tada Šablevičių

SKLYPAI BERTIOGA

PRAIA DE «UNA»

Gražiausias Paulistų pajūris
Sklypai su mažu įnašu, o li-
kusieji ilgam išsimokėjimui.

Smulkesnių informacijų
Rua Rio do Peixe, 74
pas Leonardą Šukevičių

Lietuviškas žodis, daina ir muzika aidi
tropikų padangėje iš

RADIO CLUBE SANTO ANDRÉ

ilgomis, 1495 kilociklų bangomis,
kiekvieną sekmadienį 7,30 val. vakare.
Per radijo galima pasveikinti gimtadienio, vardadienio
vestuvių ir kitomis progomis.

Radijui laiškus siųsti šiuo adresu: caixa postal 4118,
São Paulo. Fone: 63-5975.

LIETUVIS ADVOKATAS

Albertas Pavilavicius

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių
bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, doku-
mentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Av. Liberdade, 47 - 9º Andor Res.: R. Fernando Falcão, 35
Fones: 37-0395 - 35-5650 - 33-6011 São Paulo

PRANEŠIMAS

Lankydami Romoje, Italijoje, apsištokite naujai
įrengtuose Liet. Šv. Kazimiero Kolegijos svečių namuose:

«VILLA LITUANIA»

Piazza Asti 25 (Via Casalmonteferrato 33. Tel. 78.90.33. 78.00.14)
ROMA — ITALIA.

Rasite jaukią aplinką, sveiką maistą ir neperdetą kainą.
Pageidaujama, kad dėl apsisistojimo laiko būtų
susitarta iš anksto.

KOLEGIJOS VADOVYBĖ.